

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 118. Argumentum centesimum octavum. Ex Rituali Romano,
dicente, Videat diligenter Sacerdos quando & quibus conferenda, vel
neganda, vel differenda sit absolutio,, ne absolvat eos qui talis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

non consultores, sed deceptores! Quid respondebitis Domino, pro grege quem vestris blanditiis deceptis? ... *Vae miseris! non agnitivum, sed contributionem ac confessionem peccatorum curant, quam augere debuissent, promittentes pacem, quibus non est pax; & veniam, quibus aeterna damnatio parata est. Sic animas mortuas & securas à suis pedibus mittunt, tantò miseriores, quàm securiores. Vulnera linunt, vermem conscientiae extinguunt, stimulum peccati auferunt, ac securus peccatores ad inferna demittunt: qui si timorem populo incuterent, forsitan illum à vitis revocassent.*

1210 S. Carolus Borromeus, in Instruptione Pastorum p. 2. designans casus, in quibus absolutio neganda, vel differenda est titulo indispositionis (uti vidimus cap. 90.) c. 16. inter eos ponit casum existentis in occasione peccandi, v. g. ejus qui concubinam alit, vel quid hujusmodi, Confessarius cum absolvi non debet, nisi prius illam ipsam occasionem profus abscindat. In aliis verò, ut alea ludere communiter, in veneris aspectibus diu esse, conversari periculose cum feminis, perdurare in tabacis impudicis, si eis nuntium remittere non pollicetur; vel si spondeat, alias tamen cum de eo fidem fecerit, vitam non emendaverit, absolutio- nem differat, usque ad emendationis quadam argumenta videbit.

1211 Et ista quidem doctrina est S. Caroli de occasionibus quas vocat proximas per se; eò quòd tales sunt, ut per se, seu suapte naturà in peccatum inducant. Alias namque esse dicitur occasiones per accidens proximas, quae licet per se in peccatum non inducant, respectivè tamen ad talem hominem, attentà speciali ipsius complexione, fragilitateque, ob perversum quem induit habitum, seu consuetudinem, ad eò peccatum alliciunt, ut Confessarius jure metuat, quòd homo ille imposturam à peccato non magis abtinebit quàm antè, si ea in occasione permaneat. Tales (ait S. Carolus) ob mundi corruptelam, plurimis esse solent, in castris esse, mercaturam sequi, Magistratus obire. . . alique id genus, quae dum quis tractat, fit saepe ut vocibus blasphemis, furis, injuriis, calumniis, odiis, fraudibus, perjuriis, & aliis ejusdem furinae sceleribus. . . tantam sibi eorum consuetudinem adixerint, ut conjectari liceat, si in eisdem officiis maneant, cum se rursus eadem oblaturae sint occasiones, quòd fortiore animo ad resistendum peccatis non opponent, quàm hactenus fecerint; quòdque inde sequitur, in eadem lutum ex integro prolabantur. Omnes qui sunt hujusmodi, secundum Augustinum, vel negotium ipsi periculosum deponant, vel saltem absque licentia & obedientia pii & probati Sacerdotis non exerceant, ab ipso per opportuna remedia sic armati, ut spes rationabilis sit, occasionem ipsi sic armato non futuram amplius proximam. Qui tamen Sacerdos, hominem eo modo constitutum (consuetudinarium utique) absolvi non debet, si existimat ad eadem peccata rediturum, quàm diu in antiqua occasione perseverat; sed equum est, ut vitae emendatio, & quadam illius approbatio per aliquod temporis intervallum expectetur. Cæcus sit, qui non videt S. Carolum ibi agere de consuetudinariis in functionibus illis ex se bonis peccare solitis. De iis verò officiis actionibusque, quae nullam vel necessitatem Reipublicae, vel utilitatem secum adferunt. . . ac facillimo negotio sepius ad diversa peccata trahunt, ut choreis interesse, agere cum blasphemis, versari in scurris, malorum se sollicitatibus hominum adungere, tabernas frequentare, otio indulgere, simileque actiones exercere, in quibus usquequàm peccare mortaliter homines solent. Qui quidem antè non debent absolvi, nisi animo abalienato penitus illa ipsa se deserturos polliceantur. Et quidem si probabiliter sibi Confes-

sarius persuadeat, posse se fidem primæ vel secundæ à penitente sibi promissum factæ dare, quòd scilicet occasionem auferet, poterit eum promissionis intuitu absolvi. Si autem fidem semel atque iterum fregerit, ac tertio jam idem pollicetur, ipsi nec credat, nec absolutioem impendat, sed absolutio- nem differat, usque ad rem ipsa videat penitentem se omni peccato liberasse, in quo prius vixerat.

S. Franciscus Xaverius l. 1. epist. 1. *Jube prius, 1212* procul amoveant offendicula pudicitiae, ante ab- solutionem utique: quia ejusmodi hominibus sine arba in manu fides non est adhibenda, nec ab- solutio largienda.

S. Franciscus Salesius Constitut. Synodal. tit. 9. c. 5. *Quandoquidem plures Confessarii sese faci- les exhibent, ut impendant absolutioem ad eam, quam faciunt penitentes pollicitationem se emen- dandi, occasioem proximam deserendi. Et dili- genti examen instituendum est, an idem in antea- tis Confessionibus jam tum promiserint. Si quidem id polliciti fuerint, nec tamen steterint verbo, non est quòd Confessarius fidem habeat, donec sint ab occa- sione sejuncti. Et quidem donec aliquo tempore illum non repentes vixerint.*

Quamvis ergo Juniorum quorundam opinio 1213 sit, existentem in proxima occasioe posse ter vel quater absolvi, priusquam de facto desinat, si desinare promittat. Contrarium docent Sancti il- li, cumque ipsis S. Antoninus 2. p. tit. 2. c. 11. Cajetanus, Navarrus, Suarez, Joannes Martinez To. 1. Oper. Moral. c. 15. q. 15. §. 4. Conubi- narium ne primà quidem vice absolvi posse, non expulsà prius concubinà, communis est senten- tia Doctorum. Enimverò Magistra rerum expe- rientia testis est, quam parum fideiendum sit pro- missione ipsius: cum vix unquam concubinam abjiciat, ante ejectionem absolutus. Videri pos- sunt Bartholomæus de Chaynis in suo Confessio- nali c. 4. Et Directorum concubinariorum ante annos ducentos impressum q. 5. Margarta Con- fessorum tit. de icentia requisa in Confessore, Chapeville de casib. reservat. tit. de eam. Con- fessoriorum.

CAPUT CXVIII.

Argumentum centesimum octavam.

Ex Rituali Romano, dicente, Videat diligen- ter Sacerdos quando & quibus confere- da, vel neganda, vel differenda sit abso- lutio, ne absolvat eos qui talis beneficii sunt incapaces: quales sunt, qui nulla dant signa sufficientia doloris ex toto corde, & vitam in melius emendare nolunt. Signa verò illa non magis dant consuetudinari & recidivi, de quibus agimus, quàm bonorum alienorum detentores injusti, qui ea non res- tituunt, cum possint, etsi restituere non semel promiserint. Ubi etiam agitur de negligenti- bus restituere famam injustè lesam, & adific- cere mysteria fidei dantibus & non sollicitis causam scandali, &c.

1214 Tales absolvendos non esse, nisi factà restituti- one, nec ipsorum promissis fidem adhiben- dam, absque illa cautione, satis indicat ipsum- met Rituale Romanum, dum subjungit, absol- vendos non esse, qui aliena. si possunt, restituere nolunt. Nolunt enim, qui non faciunt, cum pos- sunt: quia ubi ad aliquid faciendum duo solùm re- quiruntur, potestas & voluntas, quibus potestas non deest, sola deest voluntas. Tales proinde nulla dant signa doloris ex toto corde, nec vitam in melius emendare velle censendi sunt. Nec per-

consequens consuetudinarii & recidivi nostri; quibus etiam cum non desit se emendandi possibilitas, sola desit voluntas. Alias exequerentur quod sæpius polliciti sunt, sicut iniustus ille bonorum alienorum detentor.

1115 De quo non solum Rituale Romanum, à Paulo V. approbatum, sed & Concilium Mediolanense I. anni 1565. p. 2. tit. 6. cum S. Carolo dicit: *Caveant Confessores, ne, ante debitam satisfactionem, illos absolvant quibus cum facultas ad sit aliena restituendi, vel legata, quæ ad pias causas facta sunt, persolvendi, illisque, ut id facerent, in superiori confessione præceptum sit (& proculdubio sponderunt, sponsonisque intuitu absoluti sunt) præstare tamen neglexerunt; exceptis illis qui periculose egrotant; quos tamen moneant, ut id quod debent quamprimum persolvant.*

1116 Conformiter Concilium Burdigalense anni 1583. tit. de penit. Neminem Parochi absolvant eorum, qui, cum præcedente confessione se ablata restitutos, aut legatas ad pias causas solutos esse polliciti, cum facultas adesset, neglexerint.

1117 Et rursum S. Carolus in Instruct. Pastor. p. 2. c. 17. Ante restitutionem, debitamque satisfactionem, Confessarius eos non absolvat, qui aliquatenus ad aliquid huiusmodi adstricti sunt, modo id facere possint. Eos tamen excipimus, qui ex gravi periculoque infirmitate decumbunt, &c. In Italica etiam Instructione, quam servari voluit à Regularibus, in Diocesi sua approbata: Ne Regulares in impartiantur absolutionem, qui restitutionibus, solvendisque pias legatis obstricti sunt, nisi prius isti officio faciant satis, si, cum possunt, illud neglexerint, & in precedenti confessione, tametsi alteri Sacerdoti facta, de eo adimplendo moniti fuerint.

1118 Similiter S. Thomas Villanovanus ubi supra: Prius ergo vadat... pecuniam alienam restituat, contractus usurario rumpat, famam proximi lesam, prout potest, resarciat... Et tunc ad Confessarium redeat, & absolvatur.

1119 Et S. Franciscus Xaverius l. 5. epist. 9. *lis non tuto creditur, sine pignore pollicentibus in futurum meliora... qui rem alienam detinentes, reddendi moras hæcenus neglexerunt.* Et infra: *Absolvi poscentibus ne annuas... antequam satisfactionem representaverint, qui rei sunt iniuste detentionis rerum alieni juris. Jube prius inquit occupata dominis respondent... Nec sola promissione desinantur. Nam cum hominibus horum tractatum, tam promptis & liberalibus ad obligandam fidem, quam ad exsolvendam tardis & segnis, cum artha in manu transigendum est.*

Et Salcius ubi supra: *Confessarii differant absolutionem illis, quos hæc gratia indignos iudicabunt. Cuiusmodi sunt, qui... dum sunt solvendo, obliganturque, bona alterius non restituerunt, &c.*

1120 Hæc quæ dixi tam in præsentis capite, de iniustis detentoribus bonorum alienorum non absolvendis, nisi facta reipsa restitutione, quam in capite præcedenti, de non absolvendis exitentibus in occasione proxima peccati mortalis, nisi eadem dimissa, suffragio suo & doctrinâ confirmant tres Eminentissimi, pariterque sapientissimi, atque insigni pietate celebres Cardinales Grimaldi, Le Camus (dum casus designant, in quibus absolutio neganda est vel differenda) & Denhoffius s. 11. & 12. ubi explicans verba Ritualis Romani, quibus dicit absolvendos non esse, *qui proximam peccandi occasionem deserere volunt* (quod profecto nolunt, qui non deserunt, cum deserere possint, & teneantur) occasionem proximam appellat, *quæ præsentem ita quis incitari se sentit ad peccandum, ut in periculo versari censendus sit, ne tentationi succumbat.* Monitumque, non opus esse ad hoc ut occasio dicatur proxima, *ut crebro faciat incidere in delictum; sufficit enim ut præsentis adsit, & semel iterumve non ita pridem ad peccandum permoverit;*

Tom. III.

aut ut fortes pariat tentationes, tametsi necesse in crimen pellexerit. Quia nunquam licet, ut se aliquis exponat tali periculo. Similiter infra ad object. 15. dicit, *occasionem proximam non definiri, quæ sæpe ad peccatum pertrahit, sed quæ, cum adest, fortiter ad peccandum allicit.* Nam à tali illecebra ad consensum uno tantum lubrico passu fit progressus.

Paraphrasi verò 11. dicit 1°. quod sicut absolute actuali restitutione, absolvendus non est qui proximum iniuste læsit in bonis; ita nec qui iniuste læsit in fama. Cum par sit utriusque restitutionis obligatio. Quemadmodum ergo absolvendus non est, qui jam semel aut iterum rei alienæ restitutionem promisit, nec fidem servavit, cum posset; ita nec qui semel aut iterum promisit restituere famam, &c. 2°. famam cuiusque lædi, sive falsa imputando crimina, sive propalando ignota. Utroque enim facto fit injuria. 3°. denigrari famam, licet id, quo lædi possit, cum dubii significatione referatur, de puella v. g. dicendo, aiunt puellam istam stuprum passam; nam hoc loquendi modo si non penitus interimitur, saltem diminuitur bona fama virginis, eique non levis macula infertur.

Paraphrasi 13. docet cum eodem Rituali Romano, absolutionem donandos non esse, *qui publicum scandalum dederunt, nisi publicè satisfecerint, & scandalum tollant.* Ad hoc quippe tenentur, ut quos exemplo suo ad malos mores peccator provocaverit, sue emendationis testimonio ad rectam revocet viam. Tridentinum sess. 24. de reform. c. 8. Unde Concilium Mediol. I. tit. *De his quæ pertinent ad Sacram. Pœnit.* sic habet: *Quemadmodum à sancta Tridentina Synodo iustum est, publicè peccantibus publicam pœnitentiam imponant Confessarii; neque illud publicæ pœnitentiæ genus, nisi datâ ab Episcopo facultate, secretâ aliâ penâ commutare audeant.* Ita etiam Cardinalis Grimaldi in Decreto quo declarat casus negandæ vel differendæ absolutionis. Ubi addit, nec his concedendam absolutionem, qui præbent aliis occasionem peccandi, nisi illam amoveant, & quantum in se est, remedium afferant malo, cui ansam dederunt.

Huiusmodi sunt (inquit) qui aperiunt forum aleatorum, vel Conventus, in quibus committuntur impietates, blasphemias, excessus, libertas immoderata, aut alia peccata.

Qui componunt, excidunt, aut dividunt pravorum librorum, vel scripta, quibus continentur quæ sunt contra fidem, pudicitiam, aut bonos mores.

Qui habent picturas & imagines lascivas, & quæ possunt ad peccatum incitare, item qui eas faciunt aut dividunt.

Mulieres & puellæ, quæ sinum nudant, postquam admonitæ fuerunt de malo, quod in immodesto illo vestendi se modo latet. Neque etiam danda est ipsis Communio, dum in tali habitu accedunt. Hæcenus Eminentiss. D. Grimaldi, cumque ipso Eminentiss. D. Cardinalis Le Camus. Et reverà certum est mulieres illas & puellas multis esse causam peccati, & ut S. Carolus ait cap. 14. *ita vitam insituere, ut nullam, vel parvam salutis proximi habeant curam, quo suæ satisfaciunt vanitati, desiderioque non Christiano placendi hominibus.* Propter quod Innocentius XI. declaravit, intentionem suam esse, ut, si post tertiam monitionem se non emendent, absolute absolutionem dimittantur.

Denique tres illi Eminentissimi docent, ad absolute absolutionem dispositos non esse, qui ignorant præcipua sanctæ Religionis nostræ mysteria, aliaque quæ scire quisque debet, Pater, Ave, Dei & Ecclesiæ præcepta, si utique ea ignorent ex salutis incuria. Et idem est de Judicibus, Advocatis, Medicis, Chirurgis, aliisque id genus, qui professionis suæ eam non habent quam oportet peritiam, vel suo, ut oportet, officio non funguntur. *Manis est*

Ccc

enim quod quicumque negligit habere, vel facere id quod tenetur habere, vel facere, peccat peccato omif-
fimis. S. Thomas 1. 2. q. 76. a. 2. Unde in Conc.
Rom. anno 826. celebrato sub Gregorio II. statuitur,
quod Confessaris, Iudices, Medici, &c. absol-
vi non debent, quando ignorant, & negligentes sunt
in addiscendo ea quae sunt ad ipsorum officium exer-
cendum.

1124 Sanctus quoque Carolus c. 13. Si patres (inquit)
aut matres familias fuerint, qui curae suae subditos,
sive filios, & filias, servos & ancillas (qua par-
ticularim interrogare meminerit Confessarius) cum
rudimenta fides non teneant, addiscere non com-
pellunt; vel non advigilant, ut Decalogi & Ecclesie
Romanae preceptis obediant; vel (quod peius est)
eisdem prohibent, ut faciunt, qui servos & ancillas
usque adeo occupatos diebus profectis detinent, ut
propria necessitate urgente diebus festis operari quo-
dammodo cogant; vel temporis tantum non tribuant,
ut, secundum Ecclesie preceptum, sacro officio
Missae interesse queant; aut qui nescientes quinam
eorum, qui in familia sua degunt, legitimum ha-
beant impedimentum, promiscue tempore quadra-
gesimali, aut aliis jejuniorum diebus, cenam, vel
tempore antemeridiano escam, ante horam debitam
in adibus suis praebent, vel dari patiuntur; aut
si quando haec precepta transgrediuntur, eos non
reprehendunt, nec corrigunt, vel si servi corrigi no-
lunt, & caeteris scandalo sint, de domo sua quan-
tum eos non ablegant. In omnibus his peccatis,
nisi res ipsa praesent officium suum, negligentiamque
in familia administratione commissam, quantum ad
ea quae dicta sunt attinet, impossibilem emendare
promittant, nullo modo eos absolvat. Quod si in se
recipiant ea se facturos, nec horum admoniti un-
quam a Confessario, vel Pastore... fuerint, pote-
rit eos absolvere. Quod si saepius fuerint reprehensi,
nec sese correxerint, tandem absolutio differatur,
donec promissa appareant, veraeque emendationis
argumenta aliquo temporis spatio ostenderit. Ipsi
ergo post violata saepius promissa non vult esse
credendum, donec promissa appareant. Nec per
consequens consuetudinarii & recidivis. Ob cam-
dem proflus rationem. Quoad ignorantes necessa-
ria necessitate medii, clarum est incapaces esse ab-
solutiois. Sed de his aliis.

CAPUT CXIX.

Argumentum centesimum nonum.

Est eo quod facilitas fidem adhibendi, absolu-
tionemque statim impendendi magnis peccato-
ribus, maxime consuetudinariis & recidivis,
in verbo ipsorum, causa sit ingentium malo-
rum.

1125 Testantur id Sancti, veteres ac novissimi. At-
que imprimis D. Cyprianus in l. de lapsis,
dicens, quod Sacerdotes tam faciles in creden-
do, & absolvendo, hoc sunt ejusmodi lapsi, quod
grando fragibus, quod turbidum sidus arboribus,
quod armentis pestilens vastitas, &c.

2. Clerus Romanus ibidem, quod hoc non est
curare, sed, si dicere verum volumus, occidere.

3. Sancti Confessores, Moyses, Maximus,
Nicestratus, Rufinus aiunt, hoc esse sine res-
pectu Evangelii, sanctum Domini canibus, & marga-
ritas porcis profana facilitate donare: cum grande
delictum... non oporteat nisi... caute moderatè
que tractari... ne dum volumus imponere ruinas
subvenire, alias majores ruinas videamus parare.
Ubi enim divinus metus relinquitur, si tam facile
peccantibus venia praestetur?... Cito rursus in
incendium flamma renovatur, nisi totius ignis, etiam
usque ad extremam scintillam, materia restringa-
tur.

4. S. Ambrosius: Cito refricatur vulnus,
quod sanatum medicina lege non fuerit. Et addit,
quod ipsum deteriore faciamus, cuius misere-
mur injuste. Plerumque enim non coercere delin-
quentes, majoris asperitatis est, quam si ulciscaris.
Traduntur enim in passionem ignominiae, qui, cum
aliquid inhonestum fecerint, nullum culpa pretium
rejerunt... Facilitas enim veniae ingentium tri-
butis delinquendi.

5. Crystostomus: Si peccatorem in vin-
culis non tenero, sed statim absolvero, ejusmodi
cura vincula manent, quae frangi nullo modo queant.

6. Hormidas Papa: Quae est ista inimica be-
nignitas, palliare crimina, & vulnera eorum us-
que ad diem iudicii incurata servare? Verè dico,
quia illi ipsi, quibuscumque periculosam & salu-
m recordiam indulgere videntur, cum ante tribunal
Christi pro tantis peccatis damnandi advenerint,
contra ipsos causas dicendi sunt, dicentes, quod...
nos eos, dum illis inutiliter indulgemus, in pecca-
tis permanere, aut etiam ipsa peccata augete per-
miseramus.

7. S. Augustinus serm. 278. aliis 34. de di-
versis. dicit, quod facilitas illa facit, quod homini
ludus sit peccando cadere in mortem.

8. Concilium Rothomagenne anni... Ni-
mia (inquit) facilitas & frequentia omnia in-
dulgentiae crimina, Ecclesiastica disciplina enervat-
ur, & ad eadem, aut majora perpetranda, cre-
cit hominum audacia.

9. S. Thomas Villanovanus concion. in ser. 119
6. post Dom. 4. Quadrag. Quid Ecclesiam Domini
hodie perdat, nisi Confessoriorum & Pajatorum blan-
dient adalato? Vinera (inquit) linunt, verum
conscientiae extinguunt, & securus de accepta ab-
solutioe peccatorum ad inferna demittit.

10. S. Carolus Borromeus cap. 12. Ex ni-
mis facili absolutioe eorum, qui reverè indigni
sunt, contingit, quod multi in eisdem saepe peccatis
haerent, cum animarum suarum lamentabili ruina,
& ut dixerat cap. 1. quod de tanto numero con-
fessionum, tam exiguam emendationem videntur in
eis qui toties, & tam multis annis hoc Sacramen-
tum frequentarunt.

11. S. Franciscus Salesius Confit. Synod. 119
tit... c. 9. Nihil perinde Ecclesiam dedecorat, nihil
ita ejus violat disciplinam, nihil ita fovet pecca-
tores in somnolenta peccandi consuetudine, quam
probrus ille mor, quo quidam Presbyteri peccata
relaxant, non tanquam Judices... verum tan-
quam mancipia, quae praecipiti, & adulate in-
dulgentia peccatoribus blandiuntur.

De illis adulatores dicit Cyprianus, quod in-
ducant in Ecclesiam dulcem crudelitatem, mis-
ericordiae & clementiae nomine palliatam; eamque,
quam dant, pacem irritam esse, & falsam pacem
asserit, dantibus periculofam, & nihil accipienti-
bus profuturam.

12. Bellarminus conc. 8. Dom. IV. Advent. 119
Ipsi qui, quasi non essent rationem Domino redditu-
ri, summa facilitate omnibus manum imponunt,
sua imperitia ac superbia corrumpunt populos, &
eis verae poenitentiae viam praeculant. Nec enim
esset hodie tanta facilitas peccandi, si non esset tanta
facilitas absolvendi. Concione vero 9. ejusdem Do-
minice ostendit, per facilitatem absolvendi facile
& cito relabentes, absolvi impenitentes, cum di-
cit: Hodie multi, & fortasse omnes, crimina sua
confessi sunt; quorum multi ex his, qui, non dico post
unum mensem, aut post unam hebdomadam, sed
eras, hanc horam rursus erunt in pristino suo statu. Illi
verò quid significat? Nonne eos ex consuetudine con-
fessos esse, non quod animam haberent, & prop-
terea forte & plenum verè relinquenti peccata?

13. Emericus de Bonis Jesuita tr. de Sacram. 119
Altar. Confessarii & Directores diligentius at-
tendunt.